

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 106

van **MAAIKE DE VREESE**

datum: 15 december 2020

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Afstand nemen van religie of levensbeschouwing - Wetenschappelijk onderzoek

Scheiding tussen kerk en staat is een belangrijk onderdeel van onze Vlaamse samenleving. Het vormt een van de fundamentele ankerpunten van hoe we kijken naar mens en maatschappij. Dat betekent ook dat elke persoon de vrijheid heeft om afstand van zijn levensbeschouwing te doen of te veranderen van levensbeschouwelijke opvatting.

We moeten ervoor zorgen dat in Vlaanderen iemand, zonder risico of angst voor represailles, kan overstappen naar een andere religie of levensbeschouwing of deze kan verlaten. Mensen in een dergelijke situatie kampen vaak met echte horrorscenario's, zoals verstoten worden uit familie of vriendengroep; actief pestgedrag en zelfs fysiek geweld komt voor in bepaalde situaties. In sommige geloofsgemeenschappen is de uitstap uit het geloof nog altijd meer dan taboe en wordt men weggezet als een echte 'afvallige'. Deze houding heeft geen plaats in het Vlaanderen van vandaag.

De Vlaamse Regering heeft duidelijk aangegeven hier concreet beleid rond te voeren. Dat is uiteraard een vorm van nieuw beleid en vergt enig duidelijk onderzoek naar de exacte problemen waar mensen in bovenvermelde situatie mee te kampen hebben. De minister heeft al aangegeven dat hij ter zake een initiatief zou nemen en effectief op zoek zou gaan om flankerend beleid te ontwikkelen om deze vaak onderschatte problematiek aan te pakken.

1. Welke (ervarings)deskundigen, stakeholders en organisaties heeft de minister geconsulteerd in het kader van deze problematiek? Welke conclusies kwamen uit die contacten? Wanneer is dat gebeurd? Is er aanvullend onderzoek nodig?
2. Heeft de minister zicht op het aantal personen die afstand willen nemen van hun religie? Zo ja, graag een overzicht.
3. Kan de minister een overzicht geven van de organisaties/goede praktijken waarop we verder kunnen bouwen? Op welke manier wil de minister deze organisaties verder ondersteunen? Welke middelen wil hij daarvoor uittrekken? Welk beleid zal de minister voeren om deze problematiek aan te pakken?
4. Kan de minister verdere toelichting geven over het vooropgestelde wetenschappelijk onderzoek?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 106 van 15 december 2020

van **MAAIKE DE VREESE**

1+4. Om, zoals opgenomen in het Vlaams regeerakkoord 2019-2024, inzicht te krijgen in de thematiek inzake afstand of verandering van religie of levensbeschouwing werd tussen januari 2020 en september 2020 door mijn administratie (Agentschap Binnenlands Bestuur) een consultatieronde gehouden met ervaringsdeskundigen, academici en andere relevante actoren. Meer bepaald werden volgende (ervarings)deskundigen en organisaties geconsulteerd:

- ☐ Hamza Louahrani
- ☐ Prof. Nadia Fadil (KU Leuven)
- ☐ Dr. Maarten Boudry (Ugent)
- ☐ Prof. Johan Braeckman (Ugent)
- ☐ Prof. Patrick Loobuyck (UA)
- ☐ Prof. Johan Leman (KU Leuven)
- ☐ een vertegenwoordiger van de Beweging van ex-moslims
- ☐ vertegenwoordigers van deMens.nu
- ☐ het interfederaal gelijkekansencentrum UNIA
- ☐ het Informatie- en Adviescentrum inzake schadelijke sektarische organisaties (IACSSO)
- ☐ de Studie- en Adviesgroep Sekten (SAS)
- ☐ een beleidsmedewerker van het Vlaams departement Welzijn.

Ook werd er een beperkte (online) verkenning verricht naar initiatieven die in de ons omringende landen in dit verband genomen worden.

De consultatieronde heeft ons al een aantal voorlopige inzichten opgeleverd, maar verder wetenschappelijk onderzoek is nodig om deze inzichten verder te onderbouwen. Op basis van de eerste bevindingen werd dan ook op 1 oktober 2020 een bestek voor een onderzoeksopdracht uitgeschreven waarop tot en met 9 november 2020 kon ingeschreven worden. Er werden echter geen offerten ingediend. Een aantal onderzoeksinstellingen worden door mijn administratie bevraagd naar de redenen waarom ze niet hebben ingeschreven op de onderzoeksopdracht. Op basis van deze bevraging wordt opnieuw een onderzoeksopdracht uitgeschreven.

2. Er zijn hierover geen kwantitatieve gegevens beschikbaar. Eén van de onderzoeksvragen in het voornoemde bestek is om een inschatting te maken van het aantal personen die problemen ondervinden omdat zij afstand doen van hun religie of levensbeschouwing, of omdat zij van religie of levensbeschouwing veranderen of binnen hun religie of levensbeschouwing veranderen.
3. Ook op dit vlak dient de onderzoeksopdracht de nodige inzichten en aanbevelingen op te leveren om rond deze thematiek een beleid te kunnen ontwikkelen.